

Освобождаване от здравноосигурителни вноски в България на българите в чужбина

Българските граждани, които живеят в чужбина, вече могат да бъдат освободени от плащането на здравноосигурителни вноски у нас и **за минали периоди**. Подаването на заявление в НАП вече не е обвързано с изискването това да стане преди напускането на страната, както беше до сега.

За да бъдат освободени от здравноосигурителни вноски обаче, българските граждани, живеещи извън родината, трябва да отговарят на няколко условия. Лицата трябва да са български граждани, както и да са били в чужбина най-малко 183 дни през една календарна година. Най-важното условие за освобождаване от плащане на вноски за здраве е подаване на заявление в офиса на НАП по постоянен адрес. Вече няма срок, в който това заявление трябва да бъде представено в НАП. До 8 март 2013 г. законодателството изискваше документът да бъде подаван преди напускането на България.

Заявлението може да се подаде лично или чрез упълномощено лице. Документът може да бъде изпратен до НАП и по пощата, с обратна разписка.

За да се възстановят здравноосигурителни права при връщане в България, в НАП се подава друго заявление – за завръщане. Освен него трябва да се представят и документи, които доказват, че сте били в чужбина повече от 183 дни през една календарна година. Такива документи могат да бъдат например копие от задграничен паспорт, удостоверение от областна дирекция на полицията, документ, издаден от компетентен орган на съответната държава, придружен с точен превод от заклет преводач на български и други.

Здравноосигурителните права на българи, които са били в чужбина и са подали заявление, могат да се възстановят по два начина. Единият е автоматично, след изтичане на шест последователни месеца, през които те се осигуряват за здраве в България. Ако българите, които са били зад граница, искат веднага да възстановят своите здравни права, то те трябва да платят еднократно 12 здравноосигурителни вноски върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващи се лица. Ако се плащат през 2013г. това са 12 вноски по 33,60 лв.

С последните промени в Закона за здравното осигуряване **българските граждани, които са граждани и на друга държава** и не живеят постоянно (повече от 183 дни през календарната година) на територията на страната, не подлежат на задължително здравно осигуряване в България.

Те могат да декларират, че не дължат здравноосигурителни вноски с декларация по образец. Документът се подава в офис на НАП. Това може да стане лично, чрез пълномощник или по пощата с обратна разписка.

Повече информация и консултации за попълване на всички видове данъчни и осигурителни декларации може да се получи от кол центъра на НАП на телефон 0700 18 700, на цената на един градски разговор. Кол центърът на приходната агенция работи от 9,00 до 17,30 ч., всеки делничен ден.

ИЗКЛЮЧЕНИЯ:

Българите, които живеят в страна-членка на ЕС, за периода след 1 януари 2007 г. трябва да имат предвид, че разпоредбите на чл. 40а от ЗЗО, не се прилагат по отношение на периоди, за които съгласно европейските регламенти се прилага законодателството на другата държава-членка на ЕС. Ако спрямо лицето през периода на трудова заетост в другата държава-членка е приложимо законодателството на съответната държава, за този период то ще бъде освободено от задължение за внасяне на здравноосигурителни вноски в НЗОК. За да удостовери този факт пред Националната агенция за приходите, лицето може да представи формуляр, издаден съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност (напр. А1, Е 101, ЕЗОК, Е 104, Е 106 или аналогичните документи по Регламент (ЕО) № 883/2004 и др.) или друг документ/удостоверение, издаден от компетентна институция на държава-членка, в който изрично е посочен конкретен период на задължително здравно осигуряване в тази държава-членка. Въз основа на данните, посочени в документа, месеците без данни за здравно осигуряване ще бъдат покрити и ще бъде коригиран здравноосигурителният му статус.